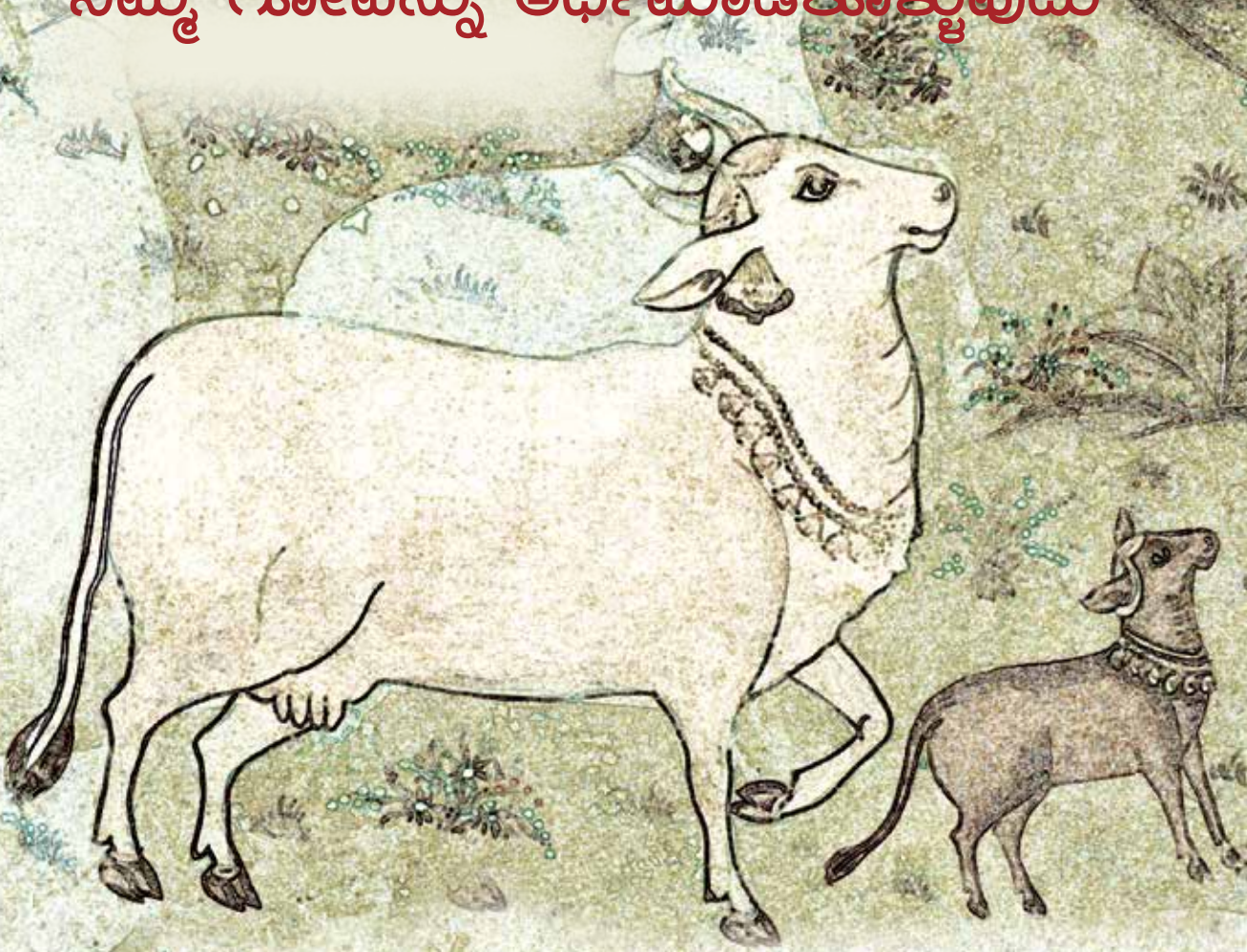

ನಿಮ್ಮ ಗೋವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಕಾಲಜಿ ವಹಿಸಿದಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಹಾಲು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ಹೆಸು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಮಂಡಳಿ

ಪರಿಚಯ

ದೇಶದ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಸದಾಕಾಲ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಒಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಹಾಲು ನೀಡುವ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ಆದಾಯವನ್ನು ಅವರು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಾಭದಾಯಕ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ರಾಸುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು 'ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪದ್ಧತಿಗಳು' ಎಂಬ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಸುಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ, ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪೋಷಕಾಂಷ, ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಹೈನುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಜಾನುವಾರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ, ವಿವಿಧ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿದರೆ, ಈ ಸಂಕೇತಗಳು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಆಭ್ಯಾಸಗಳು, ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಮಟ್ಟಗಳ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಜಾನುವಾರು ಅಗ್ಗಾಗ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಸಂಕೇತ ಹಾಗು ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಅರಿವನ್ನು ನೀಡಲು "ನಿಮ್ಮ ಗೋವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು" ಎಂಬ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೈಪಿಡಿ ಜಾನುವಾರುವಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತು ಸಕಾಲಿಕ ಹಾಗು ಮುಂಜಾಗ್ಯತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಜ್ಞಾನ ರೈತರಿಗೆ ಮುಂದಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು-ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭಾರೀ ನಷ್ಟವನ್ನು, ತಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಕೈಪಿಡಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ನೋಟದಲ್ಲ

೧

೧.	ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳು	೨
೨.	ಶರೀರ ಲಕ್ಷಣಗಳು	೩
೩.	ಚಟುವಟಿಕೆ ಅವರ್ತನೆಗಳು	೮
೪.	ಕರು ಹಾಕುವಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	೯
	(i) ಹಂತ-೧: ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಚಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಕರು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳು)	೯
	(ii) ಹಂತ-೨: ಕರು ಹಾಕುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು (೩೦ ನಿಮಿಷಗಳಿಂದ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ)	೧೦
	(iii) ಹಂತ-೩: ಮಾಸು ಹೊರ ಬರುವುದು (೩-೮ ಗಂಟೆಗಳು)	೧೦
೫.	ನವಜಾತ ಕರುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು	೧೧
೬.	ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚಲನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೂಚಕಗಳು	೧೩
೭.	ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	೧೫
೮.	ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳು	೧೬
೯.	ಉಜ್ಜಿತೆ, ಒತ್ತಡ ಸೂಚಕಗಳು	೧೭
೧೦.	ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಸೂಚಕಗಳು	೧೭
೧೧.	ಒತ್ತಡ ಅಥವಾ ನೋವಿನ ವೇಳೆ ಒದರುವಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	೧೯
೧೨.	ದೇಹದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂಕಗಳು (ಬಿಸಿಎಸ್)	೨೦
೧೩.	ರುಮೇನ್ ಭರ್ತಿ ಅಂಕಗಳು	೨೦
೧೪.	ಚಲನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅಂಕಗಳು	೨೧
೧೫.	ಕಾಲನ ಅಂಕಗಳು	೨೨
೧೬.	ಸೆಗಣಿಯ ಗಟ್ಟಿತನದ ಅಂಕಗಳು	೨೩
೧೭.	ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿನ ಪಚನೀಯತೆಯ ಅಂಕಗಳು	೨೩
೧೮.	ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ತುದಿಯ ಅಂಕಗಳು	೨೩
೧೯.	ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಕಗಳು	೨೪

ಮುನ್ನೋಟದಲ್ಲ

ಜಾನುವಾರು ತನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂಕೇತ- ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನ ಮಾಡಬಹುದು. ರೈತನು ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು. ಈ ಖಚಿತವಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾಯಿಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ರೈತರಿಗೆ ತನ್ನ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾದ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸೂಚಕಗಳು ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಸ್ಥಳದ ಲಭ್ಯತೆ, ನಿತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾರೀರಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಶುವೈದ್ಯರಿಂದ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಸೂಚಕಗಳು	ಪ್ರಸ್ತುತತೆ
೧.	ಆರೋಗ್ಯ	ಆಹಾರ ನೇವನೆ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ
೨.	ಶರೀರ ವಿಜ್ಞಾನ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ, ಆಹಾರ ನೇವನೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಮೆಟಾಬೋಲಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಉಷ್ಣ/ಶೀತದ ಒತ್ತಡ, ನಿತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ, ಕೊರತೆಗಳು, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಕೀಟಗಳ ಕಾಟ ಇತ್ಯಾದಿ
೩.	ದೇಹದ ಸ್ಥಿತಿ	ಹಾಲು ನೀಡುವ ಹಂತ, ಆಹಾರ ನೇವನೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಮೆಟಾಬೋಲಿಕ್ ಕಾಂಠಲಿ ಅಥವಾ ಕರು ಹಾಕಿದ ನಂತರದ ಗರ್ಭದಾರಣೆಯ ಕಾಂಠಲಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೪.	ಕರು ಹಾಕುವುದು	ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತಕ್ಷಣ ಗಮನ ಹಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
೫.	ನವಜಾತ	ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತಕ್ಷಣ ಗಮನ ಹಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
೬.	ಕಾಲು ಮತ್ತು ಜಲನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಆಹಾರ ನೇವನೆ, ಗೋರಸು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹಾಸು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೭.	ರುಮೇನ್ ಭರ್ತಿ	ಕಾಂಠಲಿ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಆಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೮.	ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೆಗೆಣೆ	ಆಹಾರ ನೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ ಮತ್ತು ಮೆಟಾಬೋಲಿಕ್ ಕಾಂಠಲಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೯.	ನೈರ್ಮಲ್ಯ	ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೧೦.	ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ತುದಿ	ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೧೧.	ಉಷ್ಣತೆಯ ಒತ್ತಡ	ಉಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ
೧೨.	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ	ನೆಲ, ಗಾಳಿ, ಸ್ಥಳದ ಲಭ್ಯತೆ, ಸಲಯಾಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ರೇಲಿಂಗ್, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹೋಗುವಿಕೆ, ಕೀಟಗಳ ಕಾಟ ನೇಲದಂತೆ ಇಡೀ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
೧೩.	ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಒದರುವಿಕೆ	ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಕಾಂಠಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ನೋವಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಆರೋಗ್ಯದ ಸೂಚಕಗಳು

ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೂತಿಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ತಂಪಾಗಿದ್ದು ತೇವಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು

ಕೆಳಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

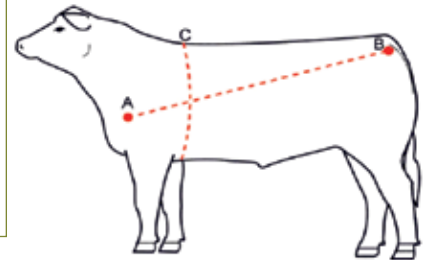
ವಿವರಣೆ	ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳು
ಮೂತಿ	ತಂಪು ಮತ್ತು ತೇವದ ಜೊತೆಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ನೆಕ್ಕುತ್ತಿರಬೇಕು.
ಕಣ್ಣುಗಳು	ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರು ಸೋರುವುದು, ಕಣ್ಣು ಪಿಚ್ಚು ಅಥವಾ ರಕ್ತದ ಕಲೆಗಳಿರಬಾರದು.
ಉಸಿರಾಟ	ನಿಯಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಏನೇ ದಣಿದಂತಿರಬಾರದು
ತುಪ್ಪಳ	ನಯವಾಗಿ, ಸ್ವಚ್ಛ, ಕೊರಕಲು ಇಲ್ಲದ, ಚಿಕ್ಕಾಡು ಮತ್ತು ಹೇನು ನೇಲದಂತೆ ಇತರ ಪರಾವಲಂಬಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು ತುಪ್ಪಳದ ಬಣ್ಣಗೆಡುವಿಕೆಯು ಲವಣಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ನಿಲಗೆಯುಕ್ತ ತುಪ್ಪಳವು ಶೀತಲಾಂಶಗಳ ಸೋಂಕಿನ ಲಕ್ಷಣ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
ಗೋಚರತೆ	ತಟುಕು ಸರಾಸರಿ ತೂಕ ಅತಿಯಾಗಿಯೂ ಇರಬಾರದು ಕಡಿಮೆಯೂ ಇರಬಾರದು.
ನಡಿಗೆ	ನಡೆಯುವ ವೇಳೆ ಕುಂಟುಬಾರದು. ನಡಿಗೆಯು ನಿಧಾನವೂ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತು ಅನುಪರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಇರಬಾರದು. ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ವೇಳೆ ಗುಣ ಇರಬಾರದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಜಾನುವಾರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಏಳುವಂತಿರಬೇಕು. ರಾಸುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಬಿನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಇಲಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕು. ಊನಗೊಂಡು ಹಸುವಿನ ನಡಿಗೆಯು ಒಂದೋ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಕೆಜ್ಜೆಲು	ಉತ್ತಮ ಕೆಜ್ಜೆಲಿನ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಗಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಹಾಳಿನ ನಾಳಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಬೇಕು, ಇಳಿಜಾರಿನಂತೆ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಮಾಂಸಲವೂ ಆಗಿರಬಾರದು. ರಾಸುಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಜ್ಜೆಲು ಅತ್ತಿತ್ತ ಅತಿಯಾಗಿ ಜೋತಾಡಬಾರದು.
ವರ್ತನೆ	ಕುತೂಹಲ, ಸನ್ನದ್ಧ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಧಾ ನೋಟ, ಗುಂಪಿನಿಂದ ಆಜೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇರಬಾರದು. ಏಕಾಕಿತನ ಅಥವಾ ಕೋಪದ ಸ್ವಭಾವ ತೋರುವಂತಿರಬಾರದು.
ದೈಹಿಕಂಶಗಳು	ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಂಶಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ. ಹಾಲು ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಜಾನುವಾರದ ಆರೋಗ್ಯಾತ್ ೨-೩ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಲಹೆಗಳು: ಜಾನುವಾರದ ತೂಕವನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವುದು

ಜಾನುವಾರದ ಒಟ್ಟಾರೆ ತೂಕವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮೀಕರಣದಿಂದ ಅಂದಾಜಿಸಬಹುದು. ದೇಹದ ತೂಕ (ಕೆಜಿಗಳಲ್ಲಿ)

= (ಎದೆಗೂಡಿನ ವಿಸ್ತಾರ (ಅ) (ಇಂಚುಗಳು), ೨* ದೇಹದ ಉದ್ದ (ಎಬಿ)(ಇಂಚುಗಳು)

೩೦೦

೨. ಶಲೀರ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಶಲೀರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗುವ ಶಾಲೀಲಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಗದಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಜಾನುವಾರುವಿನ ಸೂಚಕ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಲೀರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಅದಲ್ಲ ಪಶುವೈದ್ಯಲಿಂದ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ, ಉಸಿರಾಟ ಮತ್ತು ಪಚನ ಕ್ರಿಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಿಗದಿತ ಮಾನದಂಡಗಳ ಒಳಗೆ ಇರಬೇಕು

ಶಾಲೀಲಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಾರಾಂಶ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

	ಏನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು	ವಿವರಿಸಬೇಕಾದ ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
ಉಷ್ಣತೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ ೩೮-೩೯ ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ (೧೦೧.೫ ಶೇ. ೧ ಫ್ಯಾರನ್ಹೀಟ್) ಇರಬೇಕು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ನಂಜಿ /ತಡ ರಾತ್ರಿ ನೋಡಬೇಕು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಧಿಕ ಉಷ್ಣತೆ (ಜ್ವರ) ಜೊತೆಗೆ ತೀವ್ರತೆಯ ಉಸಿರಾಟ, ನಡುಕ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ ಬೇಧಿಯೂ ಇರಬಹುದು ದೇಹವೂ ವಿವಿಧತೆ ಜನಿಯಾಗಿರುವ ವೇಳೆ ಕಿವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಂಬುಗಳು ತಣ್ಣಗೆ ಇರುತ್ತವೆ. ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ (ಹೈಪೋಥರ್ಮಿಯಾ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಸೋಂಕು ಬಿದಿಯ ಒತ್ತಡ ಅತಿಯಾದ ಉದ್ದೇಶ
			<ul style="list-style-type: none"> ಹೈಪೋಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಮಿಯಾ (ಹಾಲಿನ ಜ್ವರ) ತೀವ್ರತರ ಸೋಂಕು / ವಿಷವಾತನಗಳಿಂದ ಆಫಾತಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದು. ಅತಿಯಾದ ಶೀತಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು.
ಉಸಿರಾಟ	<ul style="list-style-type: none"> ಸಾಮಾನ್ಯ ವಯಸ್ಸು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ೧೦-೨೦ ಬಾರಿ ಇರಬೇಕು (ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು+ ಉಸಿರು ಜಡುವುದು. ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಖರಕ್ಕೆ ೩೦-೫೦ ಬಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಾನುವಾರದ ಬಲ ಪಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ನೋಡಿ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಲಿ ಅಂದಾಜಿಸಬಹುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಉಸಿರಾಟದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಉಸಿರಾಟದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಉಸಿರಾಟದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ 	<ul style="list-style-type: none"> ಜ್ವರ ಬಿದಿಯ ಒತ್ತಡ ನೋವು ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಜ್ವರ, ಆಫಾತ ಮೂಲಿನ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆ ಆತಾತ

ಶಲೀರಗಳು ಡಿಜೀಟಲ್ ಥರ್ಮೋಮೀಟರ್ ಬಳಸಿ ಗುದನಾಳದ ತಾಪಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು

- ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ಗುದನಾಳದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ತಲುಪುವವರೆಗೆ ಒಳನೋಡಿ.
- ಕನಿಷ್ಠ ೩೦ನು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಇಲಿಸಿ.
- ಥರ್ಮೋಮೀಟರ್ ಅನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಒರೆಸಿ ಮತ್ತು ಲೀಡಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ

ಶಲೀರಗಳು: ಉಸಿರಾಟ

ಗಮನಿಸುವುದು

- ಜಾನುವಾರು ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ಜಾನುವಾರದ ಹಿಂದೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ
- ಜಾನುವಾರದ ಬಲ ಪಕ್ಕೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಿ

	ಏನು ಗೊತ್ತರಬೇಕು	ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
ಪೆಚನಕ್ರಿಯೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರತಿ ದಿನ ೨-೧೦ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ೫-೨೫ ಬಾರಿ ೧೦-೬೦ ನಿಮಿಷಗಳಷ್ಟು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅಲಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯು ೪೫-೬೦ ಸೆಕೆಂಡುಗಳಷ್ಟು ೪೦-೨೦ ಬಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಚಲನಶೀಲತೆಯು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೧-೩ ಬಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಮೆಲುಕುವಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಇಳಕೆ ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಚಲನಶೀಲತೆಯಿಲ್ಲ ಇಳಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಅನಮತೋಚಿತ ಅನಮರ್ಪಕ ಪಶು ಆಹಾರ ಪಶು ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಪರಿಶಿ ಕಡಿಮೆ ನಾಲಿನಾಂಶ ಪಶು ಆಹಾರ ಅನಮರ್ಪಕ ಪಶು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಂಬಲೆಗಳ
		<ul style="list-style-type: none"> ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಚಲನಶೀಲತೆಯಿಲ್ಲ ಇಳಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ಜ್ವರ ಅಪ್ಪುವ್ಯಾಧಿ ನೋಂಕುಗಳು
ಆಹಾರಸೇವನ	<ul style="list-style-type: none"> ಜಾನುವಾರು ಪ್ರತಿದಿನ ೫ ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯು ೧೦-೧೫ ಬಾರಿ ಸೇವನೆಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಭರ್ತ ಆಗುವಿಕೆಯು ಹಾಲು ನೀಡುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು (ಮೊದಲನೇ ಜರರ ಭರ್ತಿಯ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಕಡಿಮೆ ಜರರ ತುಂಬುವ ಅಂಕಗಳು ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಳಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಅನಮರ್ಪಕ ಪಶು ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ಜಾನುವಾರು
		<ul style="list-style-type: none"> ಕೆಟ್ಟ ಪಶು ಆಹಾರ (ಕಂಡ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಜಾನುವಾರು ಅಥವಾ ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನುವುದು) 	<ul style="list-style-type: none"> ಪಿಕಾದ ಸೂಜನೆ (ಗಂಧಕದ ಕೊರತೆ)
ಕುಡಿಯುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ದಿನದ ೨೪ ಗಂಟೆ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ತಲಾ ಒಂದು ಅಟರ್ ಹಾಳಗೆ ಸಲಿಸುಮಾರು ೩-೫ ಅಟರ್ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯತೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಲ್ಲ ಇಳಕೆ ಮಲಬದ್ಧತೆ ಜಾನುವಾರು ನೀರು ಕುಡಿಯದಿರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ದಿನದ ೨೪ ಗಂಟೆ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಪಾಚಿ ಬೆಳೆದ ರಾಡಿ, ಸೆಗಣೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಕರಗುವಿಕೆಯಿಂದಾದ ದುರ್ವಾಸನೆಯು ಕ್ಷ ನೀರು ನೀಡುವುದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ಲಾರ್ವಾಗಳು ಇರುವುದು
		<ul style="list-style-type: none"> ಗಬಗಬ ನೀರು ಕುಡಿಯುವಿಕೆ (ಜಾನುವಾರು ಏಪಲೇತನೀರು ಕುಡಿಯುವಿಕೆಯು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬಣ್ಣದ ಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ) 	<ul style="list-style-type: none"> ದೀರ್ಘ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ನೀರಿನಿಂದ ವಂಚಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ

ಸಲಹೆಗಳು: ಜರರದ ಚಲನಶೀಲತೆ ಅಳಿಯುವುದು-

೧. ರಾಸುಗಳ ಎಡಪಕ್ಕೆಯ ಮೇಲಿರುವ ರುಮೇನ್ ಫೋಲ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಜಲ ಮುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಡಿ.
೨. ಮುಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ ಮತ್ತು ನಿಮಿಷದವರೆಗೆ ಹಿಡಿದು.
೩. ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಅಕುಂಜನ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಮುಟ್ಟಿಯು ಹೊಂದಬ್ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ವಯಸ್ಸು ರಾಸುವಿನ ಮೊದಲನೇ ಜರರವು ೧೦೦-೧೫೦ ಅಟರ್ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು!

ಬನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು	ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಬನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> • ಉನ್ನತದಿಂದ ೨೦-೫೦ ಬಾಲ ಮಲ ವಿಸರ್ಜನೆ ಆಗುತ್ತದೆ • ದೇಹದ ತೂಕಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸೆಗಣಿಯ ಪ್ರಮಾಣವಿರುತ್ತದೆ • ೩೦೦-೪೦೦ ಕೆಜಿ ಭಾರವಿರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಉನ್ನತದಿಂದ ೨೦-೨೫ ಕೆಜಿ ಸೆಗಣಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ • ಸೆಗಣಿಯ ಗಟ್ಟಿತನದ ಅಂಕವು ಸಲಸುಮಾರು ೩ ಇರಬೇಕು (ಸೆಗಣಿ ಗಟ್ಟಿತನದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> • ಅವರ್ತನೆ/ಸೆಗಣಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದು / ಮಲಬದ್ಧತೆ / ಸಾಂದ್ರಗೊಂಡ ಸೆಗಣಿ • ವಾಂತಿ • ಉಬ್ಬುವಿಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> • ಹಾಲು ಜ್ವರ, ಕೇಟೋಸಿಸ್ • ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಸೇವನೆ • ವಿಷವಸ್ತುಗಳ, ಕರುಳು ಸೋಂಕು • ದೇಹದೊಳಗೆ ಸೇರಿರುವ ಪರಾವಲಂಬಗಳು • ಹಾಲು ಅಖ್ನಿಯಂತೆ (ನೀರಿ, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸೆಗಣಿ) • ಕಾಯಿಲೆ (ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸ್‌ಗುಳ್ಳಿಗಳು) • ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಬದಲಾವಣೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುರುಳಿ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ • ಜರದರಲ್ಲಿ ಪರಾವಲಂಬಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> • ಬಸವನ ಹುಳುಗಳಿರುವ ನೀರು ತುಂಬದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಫಿಸ್ಟೋಮ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರಿಸ್ಟೋಸ್ಟೋಮ್ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅಧಿಕವಿದ್ದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನದ ಜಿಪಿತ್ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ಬಾಂಟು ಬೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ದುರ್ಗಂಧದ ಭೇದ • ವಾಂತಿ, ತೂಕ ಕೆಳಮಟ್ಟದವಾಗಿ, ಅನಿಮಿಯಾ, ಮಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ 	<ul style="list-style-type: none"> • ಅಂಫಿಸ್ಟೋಮ್ • ಸ್ಟ್ರಿಸ್ಟೋಸ್ಟೋಮಿಯಾ (ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಸೋಂಕಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಗಬಹುದು)
<ul style="list-style-type: none"> • ಕಿಟೋಸಿಸ್ /ಹಾಲು ಜ್ವರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಕರುಹಾಕಿದ ನಂತರ ಇಳಿಕೆಗೊಂಡ ಒಣ ಮೇವು ಸೇವನೆಯು ಅಬೋಮಾಸ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು 	<ul style="list-style-type: none"> • ಅತಿಯಾದ ಅಂಟು ಅಥವಾ ಮೆದುವಾಗಿದ್ದು ಸೆಗಣಿಯ ಮೇಲೆ ಎಣ್ಣೆಯಂತಹ ದ್ರವ ಸುತ್ತುವರೆದಿರುತ್ತದೆ 	<ul style="list-style-type: none"> • ಎಡಬಲಿಯು ಅಬೋಮಾಸ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
<ul style="list-style-type: none"> • ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದು, ಪರಾವಲಂಬ ಸೋಂಕು, ಹಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಕಳಪೆ ಪಶು ಆಹಾರ, ಬೇಗನೆ ಹಾಳಾಗುವ ಪಶು ಆಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಮುಂಜಿನ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಅಡತಡೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. 	<ul style="list-style-type: none"> • ಸೆಗಣಿ ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ, ರಕ್ತದೊಂದಿಗೆ ಮ್ಯೂಕಸ್ ಇರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> • ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಅಡತಡೆ
<ul style="list-style-type: none"> • ಬರಡು ಮತ್ತು ಹಾಲು ನೀಡುವ ರಾಸುಗಳ ಆಹಾರದ ಜೀರ್ಣತೆಯ ಅಂಕ ೧ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ. (ಆಹಾರ ಜೀರ್ಣತೆಯ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> • ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಚನಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳು (೧-೨ ಸೆ.ಮೀ.) • ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗಾತ್ರದಷ್ಟು ವಿಭಾಜಕಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> • ಅಪಚನ • ಕರುಳು ಸಂಬಂಧಿತ ಬೇನೆ • ಹಲ್ಲು/ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳು

	ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು	ಅನಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು	
ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ದಿನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಆಗುತ್ತದೆ • ದೇಹದ ತೂಕಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಇದ್ದು (ತಲಾ ೧ ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಜಿಗೆ ೧ ಮಿ.ಆೀ.) • ೩೫೦-೪೦೦ ಸಿಲೀ ಛಾರದ ಜಾನುವಾರು ದಿನವೊಂದರಲ್ಲಿ ೮.೫-೧೦ ಅೀಟರ್ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತ • ಮೂತ್ರದ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ • ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ 	<ul style="list-style-type: none"> • ಹಾಲು ಜ್ವರ • ಬೀಬೋಸಿಯಾಸಿಸ್ • ಗಬಗಬ ನೀರು ಕುಡಿಯುವಿಕೆ • ಮೂತ್ರನಾಳದ ಸೋಂಕು • ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು • ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆ 	
	ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ಕರು ಹಾಸಿದ ೧-೨ ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಗಲಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟ ತಲುಪುತ್ತದೆ. • ಮಣಕಗಳು ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ಕರು ಹಾಸಿದಾಗ ೭೫% ಗಲಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ೨ನೇ ಬಾರಿ ಕರು ಹಾಸಿದಾಗ ೯೦% ಗಲಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ನೀಡುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಾಲತ ಬದಲಾವಣೆ • ಹಾಲಿನ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ • ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ • ಎಸ್‌ಎನ್‌ಎಫ್ % ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> • ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ/ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ (ಹೊಸ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮೆಗಳು ತಡವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.) • ವಿಪಲಿತ ಹವಾಮಾನ • ಪಶು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ/ಪಶು ಆಹಾರದ ಲೀತಿಯಿಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ • ಜಾನುವಾರು ಬೆದರಿಕೆ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ • ಹಾಲು ಜ್ವರ • ಸಿಸ್ • ಮಾಸ್ಟೈಟಿಸ್ (ಕೆಚ್ಚಿನ ಉಲಿಯೂತ) • ಗಂಧಕದ ಕೊರತೆ • ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಯ • ಮಾಸ್ಟೈಟಿಸ್ (ಕೆಚ್ಚಿನ ಉಲಿಯೂತ) • ಸಣಕಲು ಅಥವಾ ಕೊಬ್ಬಿನ ಜಾನುವಾರು • ಅತ್ಯಧಿಕ ಪೋಷಕಾಂಶದ ಆಹಾರ • ಪಶು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಮಾಣ ಅಥವಾ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ • ಮಾಸ್ಟೈಟಿಸ್ (ಕೆಚ್ಚಿನ ಉಲಿಯೂತ) • ಕಳಪೆ ಪೋಷಕಾಂಶದ ಪಶು ಆಹಾರ • ಬೆದರಿಕೆ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ • ಕಡಿಮೆ ಪಶು ಆಹಾರ • ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಚ್ಚಾ ಪಶು ಆಹಾರ

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಒಂದು ಅೀಟರ್ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಕೆಚ್ಚಿನಲ ಅಂದಾಜು ೫೦೦ ಅೀಟರ್ ರಕ್ತದ ಪರಿಚಲನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

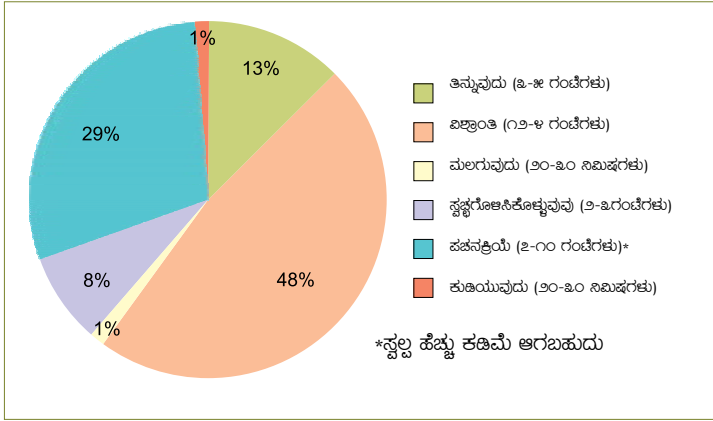
ಬೇಡೆ ಬಂದಿರುವ ಷಿಷ್ಟೆಗಳು	ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು	ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
	<ul style="list-style-type: none"> ಫೈಡತೆಗೆ ಬರುವ ಸರಾಸರಿ ವಯಸ್ಸು: ಸಂಕರ ತಳ- ೧೮ ತಿಂಗಳು ದೇಶಿ ತಳ- ೨.೫ ವರ್ಷಗಳು ಎಮ್ಮೆ-೨.೫-೩ ವರ್ಷಗಳು ಬೆದಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಬಾಲ ಕರು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ೪೦ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮೊದಲನೇ ಬಾಲೆ ಬೆದಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಸರಾಸರಿ ಫೈಡಾವಸ್ಥೆ ತಲುಪಿದ ನಂತರವೂ ಜಾನುವಾರು ಬೆದಿಗೆ ಬಾರದಿರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಪೊಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಖನಿಜಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಪೀಡಾಣುಗಳ ಸೋಂಕು ಬೆದಿಗೆ ಬಂದರೂ ಗೋಚರವಾಗದಿರುವುದು (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ) ದೈಹಿಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳು ಜನ್ಮಜಾತ ಕಾಯಿಲೆಗಳು
	<ul style="list-style-type: none"> ಪದೇ ಪದೇ ಗುಟ್ಟು ಹಾಕುವುದು, ಬಾತುಕೊಂಡ ಯೋಗಿಸಿದಾಗ, ಯೋಗಿಸಿ ಸ್ತಾವ, ಪದೇ ಪದೇ ಮೂತ್ರ ಏನರ್ಜನೆ, ಏರುವುದು ಮತ್ತು ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಪದೇ ಪದೇ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಜಾನುವಾರು ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಕರು ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ ಬೆದಿಗೆ ಬಾರದಿರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಗರ್ಭಾಶಯದ ಸೋಂಕು ಹಾರ್ಮೋನುಗಳ ವೈಪಲಯ ದೈಹಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜನ್ಮಜಾತ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಶಕ್ತಿ ಹೀನವಾಗಿರುವುದು ಖನಿಜಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ
ಷಿಷ್ಟೆ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು	<ul style="list-style-type: none"> ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪಶು ಅಹಾರವನ್ನು ಅಧಿರಿಸಿ ಅಂದಾಜು ದಿನವೊಂದರಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಅಲಿ ಷಿಷ್ಟೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮೇವು ಷಿಷ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಷಿಷ್ಟೆ ಸೋಲುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಧಿಕಗೊಂಡ ಷಿಷ್ಟೆ ಷಿಷ್ಟೆ ಸುಲಸುವಿಕೆ ನೋರೆ ಬರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಕೆಟ್ಟ ಪಶು ಅಹಾರ ನೀಡುವುದು. ಬಾಯಿ, ನಾಲಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಆಗಿರುವುದು. ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ವಿಷಪ್ರಾಶನ ರೇಷನ್
ಸಲಹೆಗಳು: ಗರ್ಭಧಾರಣೆಗೆ ಸಮಯ	ಸಲಹೆಗಳು : ನಿಮ್ಮ ಜಾನುವಾರುವಿನ ಬರಡುತನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಪಶು ವೈದ್ಯರು ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.		
<ul style="list-style-type: none"> ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೆದಿ ಸಂಜೆಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೆದಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೆದಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪದ ಬಂದಲ್ಲಿ (ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬೆದಿ) ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷುಬ್ಧ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆದಿ ಇರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬೇಗ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. 	ಒಂದು ವೇಳೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ನಂತರವೂ ಜಾನುವಾರು ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಜಿಕ್ಸಿತ್ಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶುವೈದ್ಯರಿಂದ ಜಿಕ್ಸಿತ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಪದೇ ಪದೇ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಗರ್ಭಾಶಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು.		
<p style="text-align: center;">ನಿಮಗೆ ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತೇ?</p> <p>ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಷಿಷ್ಟೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅಹಾರ ನೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿ, ತೂಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಅಲಿ ಬಾರದ ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ದಣಿವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಇದು ಲ್ಯಾಬುರಿಸ್ ಮತ್ತು ಉನ್ನತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.</p>	<p style="text-align: center;">ಬೆದಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?</p> <p>ಬೆದಿಗೆ ಬಂದ ಜಾನುವಾರುವಿನ ಯೋಗಿಸಿ ಸುತ್ತುವ ಭಾಗ ಉಜ್ಜಿದರೆ ತನ್ನ ಬೆನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಬಾಲವನ್ನು ಒಂದು ಬಲಗೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ.</p>		

೨. ಚಟುವಟಿಕೆ ಅವರ್ತನೆ

ಜಾನುವಾರದ ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದುವ ಜ್ಞಾನವು ಜಾನುವಾರು ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಆರಾಮವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆರಾಮವಾಗಿರುವ ಜಾನುವಾರುವನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಅದು ತನ್ನ ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಜಾನುವಾರುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ದಿನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುವಿನ ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಲೇತಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ-

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಜಾನುವಾರು ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡ ವೇಳೆ ಅದರ ಕೆಜ್ಜೆ ಅನ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಯು ೩೦% ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕೆಜ್ಜೆ ಅನ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದವುಗಳು	ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ವಿಪಲಿತ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರವೃತ್ತಿ 	<ul style="list-style-type: none"> ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ /ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೈಪೋಮ್ಯಾಗ್ನೀಸೀಮಿಯಾ ಪೀಟೋಸಿಸ್ ನಿಂದಾಗಿ ಆತಂಕಗೊಂಡಿರುವುದು ನೋಣಗಳ ಕಡಿತೆ, ಉಷ್ಣತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ತೊಂದರೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಂಠಿಗಳು (ಉದಾ: ರೇಚಿಸ್)
<ul style="list-style-type: none"> ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಮಾರ್ಪಾಡು 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ಜ್ವರ ತೀವ್ರ ನೋಂಕು ಆಫಾತ ಅನುಮರ್ಪಕ ಪಶು ಆಹಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಅನುಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು (ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಇರಿಸುವುದು)

೪. ಕರು ಹಾಕುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಕರು ಹಾಕುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ತನ್ನ ಜಾನುವಾರಕ್ಕೆ ಪಶುವೈದ್ಯರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರು ಹಾಕುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಬಹುದು. (೧) ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಜಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಜಿನ ೨೪ ಗಂಟೆ), (೨) ಕರು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು (೩) ಮಾಸು ಹೊರಬರುವುದು.

(i) ಹಂತ ೧. ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಜಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಜಿನ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳು):

ಯೋನಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಲೋಕಿ ಹೊರಬರುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಜ್ಜಲನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತುಂಬುವುದು ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಜಿನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಇತರೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಂದರೆ-

- ಜಾನುವಾರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಲು ಬಯಸಬಹುದು
- ಹೆಸಿವಾಗಬಿರುಕಿ
- ದುಗುಡುತನ, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪರಜಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಶ್ರೋಣಿಯ ಅಸ್ಥಿ ರಜ್ಜುಗಳು ನಿರಾಕವಾಗಿ ಬಾಲವು ಎತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು
- ಯೋನಿಯು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಜೋಲು ಜೀಳುತ್ತದೆ
- ಕೆಜ್ಜಲನಲ್ಲಿ ಕರು ಹಾಕುವ ಮೂರು ವಾರಗಳ ಮುಂಜಿ ಅಥವಾ ಕರು ಹಾಕಿದ ಮೂರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಹಾಲು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಕರು ಜನನ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಸಲದಂತೆ ಜಾನುವಾರದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಆಕಾರವು ಸಹ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಲ ಎತ್ತುವುದು, ಯೋನಿಯಿಂದ ಲೋಕಿ ಹೊರಬರುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಜ್ಜಲನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕರು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ

ಕರು ಹಾಕುವ ಮುಂಜಿ ಯೋನಿಯು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೋಲು ಜೀಳುತ್ತದೆ.

ಕರು ಹಾಕುವ ದಿನ ಅಂದಾಜಿಸುವಿಕೆ

- ಧಾರಣಿ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ
- ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಾನುವಾರು ಬೆದೆಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತೋರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ಧಾರಣಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಗರ್ಭಧಾರಣಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ರಾಸುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಗರ್ಭಧಾರಣಿ ಅವಧಿ ೨೮೦-೨೯೦ ದಿನಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಎಮ್ಮೆಯ ಗರ್ಭಧಾರಣಿಯ ಅವಧಿ ೩೦೫-೩೧೮ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

(ii) ಹಂತ ೨- ಕರು ಹಾಕುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ೩೦ ನಿಮಿಷಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರುವಿನ ಮುಂದಿನ ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ತಲೆಯು ಮೊದಲು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

- ಆರೋಗ್ಯಕರ ಕರು ಇರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳು ೩೦ ನಿಮಿಷದಿಂದ ೬೦ನು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರುವನ್ನು ನೀಲನ ಜೀಲ ಹೊರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ.
- ಕಡಸುಗಳು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕುಳಿತು ಇಲ್ಲವೇ ನಿಂತು ಕರು ಹಾಕಬಹುದು.

ನೀಲನ ಜೀಲ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಮೂಲಕ ಹೆಲಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ತಲೆಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ

ಗಮನಿಸಿ!

ನೀಲನ ಜೀಲ ಹೊರಬಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳು ೬೦ನು ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಹೆಲಗೆ ಬೀನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಪಶು ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(iii) ಹಂತ- ೩ ಮಾಸು ಹೊರ ಬರುವುದು (೩-೮ ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿ)

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಸು ೩-೮ ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.
- ವೇಳೆ ಮಾಸು ೧೨ ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಸು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಆರ್.ಓ.ಪಿ.)

ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಾಸು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು "ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾಸು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಮನಿಸಿ!

ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಸನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ತೀವ್ರ ರಕ್ತಸ್ರಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗಂಭೀರ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

೫. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಕರುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಉಚಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರೈತನಿಗೆ ನವಜಾತ ಕರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಮಹತ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯಕರ ನವಜಾತಕರುಗಳು ಜನ್ಮತಾಳದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದುನಿಂತು, ಕೆಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲ ನೆಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. (೧-೨ ಗಂಟೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ)

- ಆರೋಗ್ಯಕರ ನವಜಾತ ಕರುಗಳು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ.
- ಹಾಲು ಕುಡಿತುತ್ಪಾದಕ ಬಾಲ ಎತ್ತಿ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅನ್ನನಾಳದ ತೋಡು ಸಲಿಯಾಲಿ ಮುಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜನನವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕರುನಿನ ತಲೆಯು ಬಾತು ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ಆರಂಭಿಕ ಮಲವು (ಮೆಕೊನಿಯಮ್) ಕರುನಿನ ಮುಖ ಮತ್ತು ದೇಹವನ್ನು ಆವಲಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಜೈತನ್ಯ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲು ಉತ್ಸಾಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಗಮನ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿವಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಅನಾರೋಗ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
ಸುಖಾರ್ಥ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವ ವೇಳೆ ಕಾಲು ಉದ್ದ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ.	ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಮೊದಲ ಜಿಹ್ವೆ ಇದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಿನಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು	ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ನೋವು
ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವುದು	ಉಜ್ಜುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ / ಉಜ್ಜುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಗಂಭೀರ ಹಂತದಲ್ಲರುವುದು

ಅನಾರೋಗ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು ಆಗದಿರುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ಮೋಣಕಾಲು ನೋವು ಶೀಲು ಸಲಿರಿಸುವುದು ಹೊಕ್ಕಳು ನೋಂಕು ದೌರ್ಬಲ್ಯತೆ ಮಿಟಮಿನ್ ಇ/ಸೆಲೆನಿಯಮ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕೊರತೆ
ಗುಳಿಬಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಮೃದುತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಜಲತೆಯಿಂದ ಬಳಕೆ ವಾಂತಿ
ಡುಮ್ಮಾಕಾರದ ಹೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಒರಟು ತುಪ್ಪಳ	<ul style="list-style-type: none"> ಅತಿಯಾದ ನಾರು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಆಹಾರ ದೇಹದ ಒಳ ನೇಲಿರುವ ಪರಾವಲಂಬಗಳು
ಹಾಲು ಕುಡಿದ ಬಳಿಕ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬಲಿಸುವಿಕೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಅಸ್ವಸ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರಣ ಅನ್ನನಾಳ ಮುಚ್ಚಿರುವುದು ಅತಿ ಜಿನ್ ಅಥವಾ ತಣ್ಣನೆಯ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದು ಬಲವಂತವಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ
ಒಣಗಿದ ಮೂತಿ, ಇಳಿಬಿದ್ದ ಶಿವಿಗಳು	ಜ್ವರ
ಕಾಲು ಅಗಲ ಮಾಡಿ ಮುಖ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತಿರುವುದು	ದೀರ್ಘ ಸಮಯದ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಉಲಯೂತ (ಪುಷ್ಪ ಜ್ವರ, ನೈರೋನಿಯಾ)
ವಾಂತಿ	<ul style="list-style-type: none"> ಕರುಳು ಬಣ್ಣ ಸಂಬಂಧಿತ ನೋಂಕುಗಳು ಅನ್ನನಾಳ ಸಲಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಿರುವುದು

ನವಜಾತ ಕರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನದ ಮೂರು ಸ್ತಂಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

1. ಜನನವಾದ ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ನೋಂಕು ನಿವಾರಕದಲ್ಲಿ ಕರುನಿನ ಹೊಕ್ಕುಳಿ ಅದ್ದುವುದು.
2. ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು.
3. ಜಂತುನಾಶಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಲಿಯಾದ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು.

ಅನ್ನನಾಳದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಅನ್ನನಾಳದ ಕೆಳ ತುದಿ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇದನ್ನು ಜಾಲ ಪೊರೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ನನಾಳ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇದು ಕೊಳವೆ ಆಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮೊದಲನೇ ಜರರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸದೇ ಹಾಲು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಜರರದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಕರುಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

೬. ಕಾಲು ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

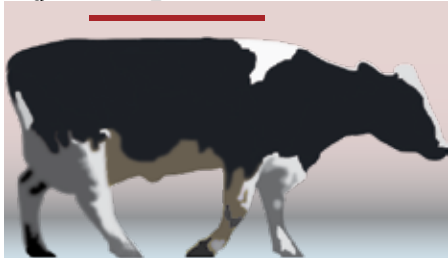
ಈ ಅಂಶಗಳು ನೆಲದ ಸ್ಥಿತಿ, ಸ್ಥಳದ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕುರಿತು ಇರಬೇಕಾ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾನುವಾರುವಿನ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಕಾಳಿನ ಅಂಕ ತಲಾ ೧ ಅಂಕ ಇರಬೇಕು

ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು	ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ಜಾನುವಾರುವಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಡಿಗೆಯ ಲೀಲೆಯು (ಚಲನೆ ಅಂಕ-೧) ಇರಬೇಕು. ಬೆನ್ನು ಸಮವಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮನಾಳಿ ಭಾರ ಜೀತುವಂತಿರಬೇಕು. ಕೀಲುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಡುಚುವಂತಿರಬೇಕು. ಜಾನುವಾರು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ತಲೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ನಿಲ್ಲುವಿಕೆಯು (ಕಾಲು ಅಂಕ ೧): ಬೆನ್ನುಲುಚಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಕಾಲುಗಳು ಹೊರಗೆ ಜಾಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಇರಬಾರದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಯಾವುದೇ ಲೀಲೆಯ ಕುಂಟುವಿಕೆ (ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲು ಅಂಕ ನೋಡಿ) ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನೆಲದಲ್ಲ ನಡೆಯುವಾಗ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಅದೃಢತೆ ಮೋಣಕಾಲು, ಚಂಚುಕೀಲು ಅಥವಾ ಕಾಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿರುವುದು ಅತಿಯಾದ ಬೆಚ್ಚಿದ ಗೊರಸುಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಸಲದಾಡಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಕೊರತೆ ಒಣ, ಒರಟು ಮೇವಿನ ಬದಲಿಗೆ ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಆಹಾರದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾರುವ ನೆಲ ಏರುಜೇಲಿನ ಅಥವಾ ಕಚ್ಚಾ ನೆಲ ಹಾಸು ಗೊರಸುಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಉನ್ನತವಿಲ್ಲದ ಜಾನುವಾರು ನಿಲ್ಲುವಾಗ ಮತ್ತು ನೆಡೆಯುವಾಗ ಬೆನ್ನು ನೆಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೆಲಯಾಗಿರುವ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ಬಹುತೇಕ ಬೆನ್ನುಹುಲಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಬಾಧಿತ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ತಿರುಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಹೊರ ಜಾಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ (ಬಾಣದ ಗುರುತು)

ಸಲಯಾದ ನೆಲ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಚಂಚುಕೀಲು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ

ಬಾತುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಲಿನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲುಗುರು ಅಗಲನೊಂದಿರುತ್ತವೆ

ಅಲ್ಪ ನೋಂಕು ಇರುವಲ್ಲಿ ಬಾತುಕೊಟ್ಟುನಿಕೆಯು ಸುಸಂಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೋಂಕು ಅಳವಾರದಲ್ಲ ಬಾತುಕೊಟ್ಟುನಿಕೆಯು ಅಸುಸಂಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2. ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆಹಾರ ನೀಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೇ. 20ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೇವು ಮತ್ತು ಪಶು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕುರಿತು ಹೊಂದುವ ಜ್ಞಾನವು ಲಾಭಗೌರವವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಹದ ಸ್ಥಿತಿ, ನೆಗೆಣಿಯ ಗಟ್ಟಿತನ, ನೆಗೆಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಚನೀಯತೆಯ ಅಂಶಗಳ ಅಂಕಗಳು ಹಾಲು ನೀಡುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತರಬೇಕು.

ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು	ಅನಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ನೀಡುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜಾನುವಾರುವಿನ ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಭರ್ತಿ ಅಂಕವು ಇರಬೇಕು. (ಮೊದಲನೇ ಜರರ ಭರ್ತಿಯ ಅಂಕವನ್ನು ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ನೀಡುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ಜರರ ಭರ್ತಿಯ ಅಂಕಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಮೆಟಾಬೋಲಿಕ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾಂಬಲಿಗಳು ಅನುಮರ್ಷಕವಾಗಿ ಆಹಾರ ನೀಡುವಿಕೆ
<ul style="list-style-type: none"> ಕರು ಹಾಕುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುವಿನ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿ ಅಂಕಗಳು (ಅಂಗೂದಲಿ ಬಾಡಿ ಕಂಡಿಶನ್ ಸ್ಕೋರ್ - ಜಿಸಿಎಸ್) ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೩ ಇರಬೇಕು. (ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೂ ಅಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲ) ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೆಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೊದಲನೇ ಸೇವೆಯ ನಡುವಿನ ಜಿಸಿಎಸ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ೦.೫ ಇರಬೇಕು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಕಡಿಮೆ ಜಿಸಿಎಸ್ ಅಧಿಕ ಜಿಸಿಎಸ್ 	<ul style="list-style-type: none"> ಕಳಪೆ ಆರೋಗ್ಯ / ಪದೇ ಪದೇ ಕಾಂಬಲಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವುದು ಅನುಮರ್ಷಕ ಆಹಾರ ನೀಡುವಿಕೆ ಅತಿ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು
<ul style="list-style-type: none"> ನೆಗೆಣಿಯ ಸ್ಥಿರತೆ ಅಂಕಗಳು ಸರಿಸುಮಾರು ೩ ರಷ್ಟು ಇರಬೇಕು. (ನೆಗೆಣಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> ನೆಗೆಣಿಯ ಅಧಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಅಂಕಗಳು ನೆಗೆಣಿಯ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಅಂಕಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಅತಿಯಾದ ನಾರು ಹೈಪೋಕಾಲ್ಸಿಮಿಯಾ ಕೀಟೋಸಿಸ್ ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕ ಅಧಿಕ ನಾಂದ್ರತೆಯ ಪಶು ಆಹಾರ ಜೋನ್ಸ್ / ಯೋನೀಸ್ ಕಾಂಬಲಿಯಂತಹ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಜರರ-ಕರುಳಿನ ಕಾಂಬಲಿಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ನೀಡುವ ಹಂತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀರ್ಣತೆಯ ಅಂಕವು ೨-೩ ಇರಬೇಕು. (ನೆಗೆಣಿಯಲ್ಲಿನ ಜೀರ್ಣತೆಯ ಅಂಕವನ್ನು ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> ನೆಗೆಣಿಯ ಕಡಿಮೆ ಜೀರ್ಣತೆಯ ಅಂಕಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಪಶು ಆಹಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದ

ಕರು ಹಾಕಿದ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಜರರ ಭರ್ತಿ ಅಂಕ ೨ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಂತರ ಇದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ಕಡಿಮೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಆಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಜಿಸಿಎಸ್ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಿಸಿಎಸ್ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಿಸಿಎಸ್ (ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ) ಕೀಟೋಸಿಸ್, ಕೊಬ್ಬು-ಭಲಿತ ಯಕೃತ್ತಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಸು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

೮. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮೊಲೆತೊಟ್ಟಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಆರೋಗ್ಯ ದನದ ಕೊಣ್ಣೆಗೆಯಲ್ಲಿನ ಶುಚಿತ್ವದ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಏನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು	ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಏನು	ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಕ ೧ ಇರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಲೀತಿಯ ಧೂಳು ಇರಕೂಡದು ಅಥವಾ ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಬಾಲ ಮತ್ತು ಕೆಚ್ಚಿನ ಸುತ್ತ ತಾಜಾ, ಚಿಕ್ಕ ಕಣಗಳು ಎರಚಿದಂತಿರಬೇಕು. (ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಬಾಲ, ಕೆಳ ಹಿಂಗಾಲು ಮತ್ತು ಕೆಚ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಒಣ ಧೂಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಸಮರ್ಪಕ ಸ್ಥಳದ ಕೊರತೆ ಸಲಯಾಲ ಕೊಣ್ಣೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಲಿರುವುದು ಸೆಗಣಿಯ ಅಸಮರ್ಪಕ ರಚನೆಯಾಗುವುದು
<ul style="list-style-type: none"> ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಅಂಕ ೧ ಇರಬೇಕು. ಮೊಲೆಗಳ ತುದಿಗಳು ಮೆತ್ತಲಿದ್ದು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿರಬಾರದು (ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟು ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಅಧಿಕ ಅಂಕಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಸಮರ್ಪಕ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ
	<ul style="list-style-type: none"> ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಜರುಗುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಶುಷ್ಕತೆ

ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಕ-೧

ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಅಂಕ-೧: ತುದಿಯು ಮೆತ್ತಗೆ ಇರಬೇಕು

೯. ಉಷ್ಣತೆಯ ಒತ್ತಡದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಏದುಸಿರು ಜಡುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಉಷ್ಣತೆಯಿಂದಾದ ಒತ್ತಡದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಬಹುದು.

೨ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳ ಏದುಸಿರಿನ ಅಂಕವನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹೊಂದಿರಬಾರದು

ಏದುಸಿರಿನ ಅಂಕಗಳು	ಉಸಿರಾಟ/ನಿಖುಜ	ಮಟ್ಟ
೦	೪೦ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ
೧	೪೦-೭೦	ಸ್ವಲ್ಪ ಏದುಸಿರು, ಜೋಲ್ಡು ಸುಲಸುವಿಕೆ ಇಲ್ಲ/ ಎದೆಯ ಜಲನೆ ಗೋಚರವಾಗಿದೆ
೨	೭೦-೧೨೦	ಜೋಲ್ಡು ಸೋರುವಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತೀವ್ರ ಏದುಸಿರು ಆದರೆ ಬಾಂಟು ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.
೨.೫	೭೦-೧೨೦	ಮೇಲೆ ೨ ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದ್ದು ಬಾಂಟು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನಾಲಗೆ ಹೊರ ಜಾಚಿರುವುದಿಲ್ಲ.
೩	೧೨೦-೧೬೦	ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋಲ್ಡು ಸೋರುವಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಂಟು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಜಾಚಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಲೆ ಎತ್ತಿಲನಲ್ಲುರುತ್ತದೆ.
೩.೫	೧೨೦-೧೬೦	ಮೇಲೆ ೩ರಲ್ಲಿ ತೋಲಿಸಿದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಾಲಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಆಗಾಗ ಹೊರ ಜಾಚಲ್ಲುರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾಗಿ ಜೋಲ್ಡು ಸುಲಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
೪	>೧೬೦	ಬಾಂಟು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾಲಗೆ ದೀರ್ಘ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊರ ಜಾಚಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಜೋಲ್ಡು ಸುಲಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ

೩ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ರಾಸು, ಒದರುವ ವೇಳೆ ಬಾಂಟು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಾಂಟುಬಂದ ಜೋಲ್ಡು ಸುಲಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

೧೦. ಕೊಣ್ಣೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಕೊಣ್ಣೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ನೇರವಾಗಿ ಜಾನುವಾರು ಸೌಕರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ವಿವರಣೆ	ಏನು ತಿಳಿಸಬೇಕು	ಮಹತ್ವ
ಕೊಣ್ಣೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳ	<ul style="list-style-type: none"> ಸಲಿಯಾಲಿ ಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ನೀರು ಹಲವು ಹೋಗುವಂತೆ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲರಬೇಕು 	<ul style="list-style-type: none"> ಇದರಿಂದ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದು ಮತ್ತು ಕೊಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತ ತೇವ ಉಂಟಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಶುಷ್ಕತೆಯ ಕಾರಣ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
ಕೊಣ್ಣೆಯ ದಿಕ್ಕು	<ul style="list-style-type: none"> ಏನದಲ್ಲ ಸರಾಸರಿ ೩೦ ಡಿಗ್ರಿ ನೈಋತ್ಯ ಅಥವಾ ೫ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಾಪಮಾನವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಣ್ಣೆಯ ದಿಕ್ಕು ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ 	<ul style="list-style-type: none"> ಮೇವಿನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆರಳಿನಲ್ಲರಬೇಕು ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಮೇವು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
ಕೊಣ್ಣೆಯ ಗೋಡೆಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> ಸಹಜವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಆಡುವಿಕೆಗೆ ಗೋಡೆಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಸಿಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಣ್ಣೆಗಳಿಗೆ ಗೋಡೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಬಲವಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ) ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೀತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ-ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕು ಕೊಣ್ಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಗೋಡೆಗಳು ಅಡ್ಡವಾದ್ದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗಾಳಿ ಆಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆಯ ಒತ್ತಡ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೇರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏನದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾವಣಿಯ ಎರಡೂ ಬದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುವುದರಿಂದ ನೆಲ ಒಣಗಿದಂತೆ ಇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದನಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಏನ ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಮೇಲನುತ್ಪಾದಿ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ.

ವಿವರಣೆ	ಏನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು	ಮಹತ್ವ
ಗಾಳಿ ಅಡುವಿಕೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೋನಿಯಾದ ವಾಸನೆ ಇರಬಾರದು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಧ್ಯೆ ವೃತ್ತಿ ನಿಂತಾಗ ಆತನಿಗೆ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿದಂತೆ ಆಗಬಾರದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಸಲಯಾಲಿ ಗಾಳಿ ಅಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆಯ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಲಯಾಲಿ ಗಾಳಿ ಅಡುವಿಕೆಯು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಂಬಲಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಬೆಳಕು	<ul style="list-style-type: none"> ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ವೃತ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಓದುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಇರಬೇಕು. ಲೆಡ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಹಲವು ಕನಿಷ್ಠ ೧ ಖೀಟರ್ / ಸೆಕೆಂಡ್ ಆಲ್ಟಿಮಿಟಿ ಅದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಜಾನುವಾರುವೊಂದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಐನದ ಲ ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಳಕು ಇರುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.
ನೆಲ	<ul style="list-style-type: none"> ವೃತ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಬಲಗಾಳಿನಲ್ಲಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಐನಕ್ಕೆ 16-18 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು (>200 ಲಕ್ಸ್) ಮತ್ತು 8 ಗಂಟೆಗಳ ಕತ್ತಲೆ (<5 ಲಕ್ಸ್) ಇರಬೇಕು 	<ul style="list-style-type: none"> ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಆರಾಮ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗೊರಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
	<ul style="list-style-type: none"> ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಸಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಮೆತ್ತಲದ್ದು ಜಾರುವಂತಿರಬಾರದು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಒದಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಮೃದುವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾರುವಂತಿರಬಾರದು. ರಬ್ಬರ್ ಮ್ಯಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿರಬೇಕು 	<ul style="list-style-type: none"> ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲಕಡಿಸಲಾಗದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು. ಅತ್ಯಲ್ಪಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಚಲಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಗೊರಸುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು.
ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಹೊಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಬಾರದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಕೀಟಗಳ ಉಪದ್ರವ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ಇದು ಜಾನುವಾರುಗಳು ನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
ಸ್ಥಳದ ಅಗತ್ಯತೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಒಂದು ಜಾನುವಾರಕ್ಕೆ ತೆರೆದ ೧೬೦ ಚದರ ಅಡಿ ಬೇಕು ಇದರಲ್ಲಿ ೪೦ ಚದರ ಅಡಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಛಾವಣಿ ಇರಬೇಕು. ತಲಾ ಒಂದು ಜಾನುವಾರುವಿಗೆ ಅಂದಾಜು ೨ ಚದರ ಅಡಿ ಜಾಗವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ವ್ರತಿಯೊಂದು ವಯಸ್ಸು ಜಾನುವಾರಕ್ಕೆ ೩ ಘನ ಅಡಿ ನೀಲನ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿ ರಬೇಕು. ಜಾನುವಾರು ಮುಂದೆ ಬಾಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರಬೇಕು, ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುವಿಗೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಜಾನುವಾರುವಿಗೆ ತನ್ನ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವ ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಚಲಿಸಲು ಚಾಚುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಳ ಅರೋಗ್ಯವೂ ಸಹ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.
ಮೇವಿನತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜಂಕೆ (ರೇಷಂಗ್ಸ್)	<ul style="list-style-type: none"> ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಯಗಳು (ಮೇಲೆ ಅಥವಾ/ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ) ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜಂಕೆ ಸಲಯಾಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇವಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಹಸುವಿನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನೆಲದಿಂದ ೧೨ ಸೆಂ.ಮೀ ಲಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಾಗಿರಬಾರದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಹಾರ ನೇವಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಗಾಯಗಳು ಮೇವು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇವಿನ ತೊಟ್ಟಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳು ತಿನ್ನುವಾಗ ಮೇವನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ಮೇವು ತಿನ್ನುವಾಗ ಮುಂಭಾಗದ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಗೊರಸು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

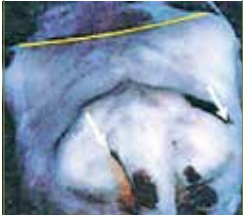
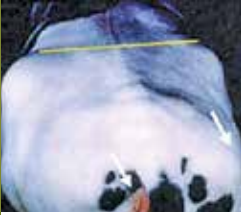

೧೧. ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಒದರುವಿಕೆ.

ಬೆಲೆದ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಹಾರ ನೇವಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ವೇಳೆ, ಬೆದರಿ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ಅದಲಿಂದ ಕರುವನ್ನು ತಾಂಬ ಹಸುವಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ, ಇಲ್ಲವೇ ಕರು ಸತ್ತಾಗ ಒದರುತ್ತದೆ. ಸಲಯಾದ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒದರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನೋವಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಒದರುವಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ನೋವು-ಸಂಬಂಧಿತ ಒದರುವಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಒದರುವಿಕೆ	ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂದರ್ಭಗಳು	ಮಹತ್ವ
<ul style="list-style-type: none"> ಜೋರು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವಿಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಬಾಂಬ ತೆರೆದಿರುವುದು, ತಲೆ ಮುಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಏಲಿಸಿರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಾಲು ಕೊಡಲು ಕರು ಕರೆಯುವುದು, (ಕೆಚ್ಚಲು ತುಂಬುವಿಕೆ), ಹಸಿವು ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಯಾಲಿಕೆ, ಬೆದರಿ ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಹಿಂಜಿನ ಬೇರೆ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದು
<ul style="list-style-type: none"> ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲಿ ಜೋರಾಲಿ ಅಬ್ಬಲಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಪಘಾತ ನಡೆದ ತಕ್ಷಣ (ಬಾಂಬ ಮುಚ್ಚುವುದು, ಗಾಯ). ಬಾಂಬ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಲೆ ಏಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಭಯ ಅಥವಾ ನೋವು
<ul style="list-style-type: none"> ಪದೇ ಪದೇ ಜೋರಾಲಿ ಅಬ್ಬಲಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಭಯ ಮುಕ್ತ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ ತಲುಪಿದ ಹೆಣ್ಣು ಜಾನುವಾರುಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಸಿಂಘೋಮೇನಿಯಾ ಸೂಚನೆ
	<ul style="list-style-type: none"> ಕೇಂದ್ರ ನರಮಂಡಲ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ, ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಒಡೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗದ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ 	<ul style="list-style-type: none"> ರೇಜಸ್ ಲಕ್ಷಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ಕುಪ್ಪ ಗುಟುರುವಿಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ(ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವ ವೇಳೆ) ಅಥವಾ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಈ ಲೀತಿ ಗುಟುರು ಹಾಕುತ್ತವೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕುಹರದಲ್ಲಿ ನೋವು ನೋವು ಎದೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಕ್ವಿಪೋಯ್ಡ್) ಇದ್ದಲ್ಲಿ ರೇಜಿಸ್ಕೂಲೋಪೆಲಿಕಾರ್ಡಿನಿಸ್ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ..
<ul style="list-style-type: none"> ಬೀರ್ಪವಾಗಿ ನರಳುವಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಜಡುತ್ತಿರುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಲಶ್ರಮದ ಬಳಿಕ; ತಲೆ ಮತ್ತು ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುಂದೆ ಜಾಚಿರುತ್ತದೆ; ಉಸಿರಾಟ ತೊಂದರೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ನೋವುಕಾರಕ ಸ್ಥಿತಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು
<ul style="list-style-type: none"> ಉಸಿರಾಟ ಜೊತೆಗೆ ಗೊರಕೆ ಅಥವಾ ಗರ್ಜಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಉಸಿರಾಟದಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ನಾಳದ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಕಿಲದಾಲಿರುವುದು. ಸ್ಟ್ರಿಸ್ಟೋನೋಮೈಯಾಸಿಸ್ ಮತ್ತು ಲಿನ್ಫೋನೋಲಿಡಿಯಾಸಿಸ್ ನಂತಹ ಕಾಂಬಲಿಗಳು ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಶ್ವಾಸನಂದ್ರಿಯದ ಮೇಲೆ (ಮೂಲನಿಂದ ಶ್ವಾಸಕೋಶವದರೆಗೆ) ಪಲಶ್ರಮ ಜೀಲಿರುವುದು.
<ul style="list-style-type: none"> ಕೆಮ್ಮು 	<ul style="list-style-type: none"> ಅಹಾರ ನೇವನೆಯ ಸುಮಾರು ಜಿಲ್ಲು ಒಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಲ ಕೆಮ್ಮು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂಬಲಿ ಆಲಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
	<ul style="list-style-type: none"> ತೇವದಿಂದಲಾಗಿ ಅಥವಾ/ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಕೆಮ್ಮು 	

ಎ. ದೈಹಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂಕಗಳು (ಇಸಿಎಸ್)

ಅಂಕ-೧	ಅಂಕ-೨	ಅಂಕ-೩	ಅಂಕ-೪	ಅಂಕ-೫
				
ಬಾಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗ- ಚರ್ಮದ ಕೆಳಗೆ ಕೊಚ್ಚಿನ ಅಂಶಗಳಲ್ಲದೇ ಆಳ ಕುಳಿ ಇದ್ದಿರುವುದು	ಬಾಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗ- ಆಳವಲ್ಲದ ಕುಳಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪಿನ್ ಮೂಳೆಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬೆನ್ನು ಕುಲಿಯ ತುದಿಗಳು ಗುಂಡಾಗಿರುವುದು.	ಬಾಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಆಳವಲ್ಲದ ಕುಳಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪಿನ್ ಮೂಳೆಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬೆನ್ನು ಕುಲಿಯ ತುದಿಗಳು ಗುಂಡಾಗಿರುವುದು.	ಬಾಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗ- ಕೊಬ್ಬು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಎಲುಜನ ಸುತ್ತ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕೊಬ್ಬು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.	ಬಾಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗ- ಸಂಪೂರ್ಣ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮಡಬುತ್ತದೆ. ಎಲುಜನ ತುದಿಗಳು ದುಂಡಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಾಲುಣಿಸುವಿಕೆಯ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲ ಜಾನುವಾರುವಿನ ಅಂಕ ೨ ಇರಬಹುದು. ಹಾಲು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಅಂಕ ೩ ತಲುಪಬೇಕು. ೩,೫ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕವಿರುವ ಜಾನುವಾರುವಿಗೆ ಮೆಟಾಬೋಲಿಕ್ ಅಥವಾ ವಂಶಾವಳಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಬಹುದು.

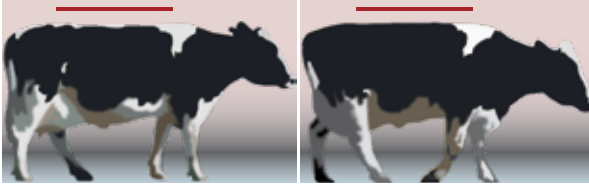
ಬಿ. ಮೊದಲನೇ ಜರರ ಭರ್ತಿಯ ಅಂಕಗಳು

ಅಂಕ-೧	ಅಂಕ-೨	ಅಂಕ-೩	ಅಂಕ-೪	ಅಂಕ-೫
				
ನಡುವಿನ ಮೂಳೆಂಬಂದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣುವ ಚರ್ಮವು ಉದ್ದವಾಗಿ ಮಡಚಿರುತ್ತದೆ.	ಮೊದಲನೇ ಜರರವು ಕುಳಿಯು ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದಲ್ಲರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.	ಪಕ್ಕೇಲುಜನ ಹಿಂದಿನ ಮೊದಲನೇ ಜರರ ಕುಳಿ ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದಲ್ಲ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.	ಮೊದಲನೇ ಜರರದ ಕುಳಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	ಹೊಟ್ಟೆಯ ಚರ್ಮವು ಜಲಯೋಗ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹಾಲುಣಿಸುವ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಲ್ಲರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಅಂಕ ೨ ಇರಬಹುದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಆಹಾರ ನೇವಿಸುವ ಹಾಲು ನೀಡುವ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ೩ ಅಂಕಗಳು ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಹಾಲು ನೀಡುವ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲ ೪ ಅಂಕಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಬರಡು ದನಗಳಲ್ಲ ೫ ಅಂಕಗಳಿರಬೇಕು.

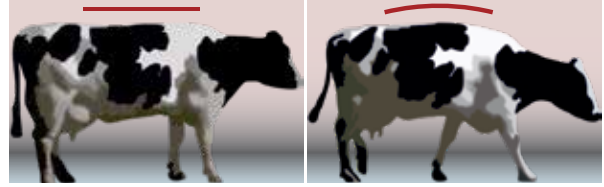

ಸಿ. ಜಲನೆಯ ಅಂಕಗಳು

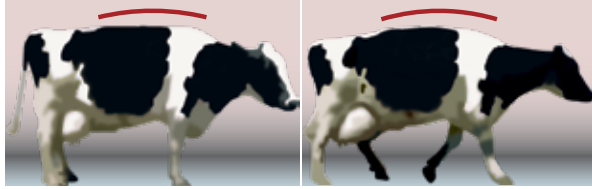
ಅಂಕ ೧: ಸಾಮಾನ್ಯ

ಐಶ್ವಾನದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ದೇಹದ ಭಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಬೆನ್ನನ್ನು ನೇರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವುದು.

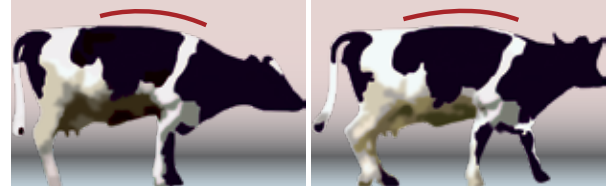
ಅಂಕ ೨: ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಟುವಿಕೆ

ಬೆನ್ನನ್ನು ಸಮವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆ ಬಾಲನುತ್ತದೆ. ಗೊರಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಾಧಿತ ಕಾಲು ಅಥವಾ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

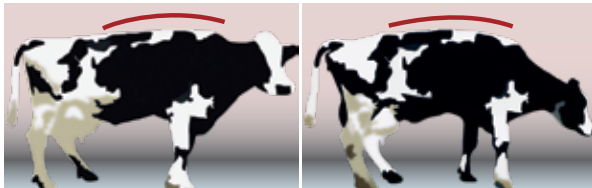
ಅಂಕ ೩: ಕುಂಟುವಿಕೆ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲುಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ದಾಮಗಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ನಡೆಯುವುದು, ಸಿಂತಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ನಡೆಯುವಾಗಬೆನ್ನು ಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂಕ ೨: ಊನತನ

ಸಿಂತಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ನಡೆಯುವಾಗ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೂ ಕಾಲುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಹದ ಭಾರ ಹೊರಬಹುದು

ಅಂಕ-೫

ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತವೆ. ನಡೆದರೂ ಸಹ ಬಾಧಿತ ಕಾಳಿನ ಮೇಲಿನ ಭಾರವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

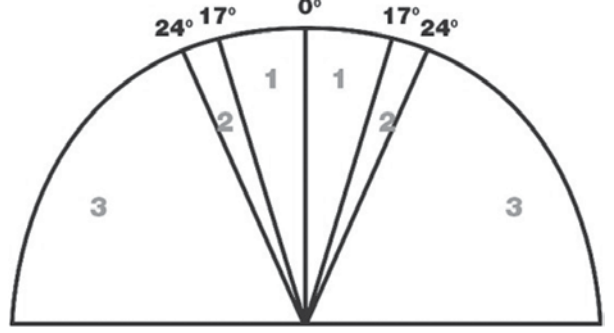
ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಮುಂಗಾಲುಗಳು: ಊನರೊಂಡ ಕಾಳಿನ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಜದ್ದಾಗ ಜಾನುವಾರು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಯುತ ಕಾಳಿನ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಜದ್ದಾಗ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹಿಂಗಾಲುಗಳು: ಊನರೊಂಡ ಕಾಳಿನ ಭಾರ ಹಾಕಿದಾಗ ಜಾನುವಾರು ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತರುತ್ತದೆ ಅದೇ ಆರೋಗ್ಯಯುತ ಕಾಳಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂತಾಗ ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಡಿ. ಕಾಲನ ಅಂಕಗಳು

- ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ನಿಲುವನ್ನು ಪರಿಮಾಣೀಕರಣ/ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲನ ಅಂಕ
- (ಅಂಗ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಲೆಗ್ ಸ್ಪೋರಿಂಗ್) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾಲನ ಅಂಕ, ಒಳ ಮತ್ತು ಹೊರ ಗೊರಸುಗಳ ನಡುವಿನ ಎತ್ತರ-ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ತನ್ನ ಪಾದವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಊಲಿಸುವ ಲೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
- ಕಾಲನ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನೋವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜಾನುವಾರು ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಿಲಿಸುತ್ತವೆ. ಜಾರುವ ನೆಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತೂಕವನ್ನು ಹಿಮ್ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವಾಗ ಈ ಲೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸಹಜ.
- ಕಾಲುಗಳ ಅಂಕ, ಜಾನುವಾರು ಸಮಾನವಾಗಿಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆನ್ನಿಗೆ ನೆಟ್ಟ ನೇರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಅದರ ಕಾಲುಗಳು ತಿರುವು ಎಷ್ಟು ಡಿಗ್ರಿ ತಿರುಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಂಕ-೧: ೯೦೮ ಇಂದ ೦೮-೧೨೮ ಈ ಸ್ಪೋರ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ಯರೂ, ಗೊರಸು ಸಮಸೈಗಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.
- ಅಂಕ-೨: ೯೦೮ ಇಂದ ೧೨೮-೨೪೮
- ಅಂಕ-೩: ೯೦೮ ಇಂದ ೨೪೮ ಲಿಂತ ಅಧಿಕ

ಇ. ಸಗಣೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಅಂಕಗಳು

ಅಂಕ - ೧	ಅಂಕ - ೨	ಅಂಕ - ೩	ಅಂಕ - ೪	ಅಂಕ - ೫
				
ತೆಳು ಮತ್ತು ನೀಲನ ಸಗಣೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜರಗಿರುವ ಕಾಂಚಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.	ಸಹಜಿ ಮೊಸಲನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಗಣೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಗ ದೂರ ಜಿಮುತ್ತದೆ. ಇದು ಪತ್ತಿತ್ತರ ಆಹಾರದ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.	೨-೩ ಸೆಂ.ಮೀ ದಪ್ಪದ ಮೆದುಪಾದ ಮುದ್ದೆಯಂತಿದ್ದು, ಮೇಲೆ ಬಂದುಬಿನ್ನಿ ಆಹಾರ ಗೋಜಲಸಬಹುದು ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಗಣೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ	ಸಗಣೆ ಗಾಢವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೆನ್ನಾಗೆ ಆಹಾರ ಹೊಂದಿದ್ದು ವ್ಯತ್ಯ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಸಗಣೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.	ಸಗಣೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಜಿಂಟಿನ ಆಹಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮೆಣ್ಣದಾರ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ಗುರುತು ಮೂಡುವುದು

ಅಂಕ ೩ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಜಾನುವಾರುವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಮಣಕ ಮತ್ತು ಬರಡು ದನಗಳಿಗೆ ಅಂಕ ೪ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿ ಇರಬಹುದಾದರೂ ಇದು ಪಶು ಆಹಾರದಲ್ಲಿನ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಫ್. ಸಗಣಿಯ ಪಚನೀಯತೆಯ ಅಂಕಗಳು

ಅಂಕ-೧	ಅಂಕ - ೨	ಅಂಕ- ೩	ಅಂಕ- ೪	ಅಂಕ - ೫
ಸಗಣಿ ಒಂದು ಕೆನೆ ವಸ್ತುವಿನಂತಿದ್ದು, ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಚನಗೊಳ್ಳದ ಅಹಾರ ಕಣಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.	ಸಗಣಿಕೆನೆಯಂತಹ ಎಮಲ್ಷನ್ ನಂತಿರುತ್ತದೆ. ಪಚನಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಜೀರ್ಣಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು	ಸಗಣಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀರ್ಣಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಂಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೈಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಕೈಗಳಿಗೆ ಪಚನಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ	ನೀಡಿದ ಪಶು ಅಹಾರದಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸೆಗಣಿಯನ್ನು ಕೈನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹಿಂಡಿದ ಮೇಲೆ ಜೀರ್ಣಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.	ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಶು ಅಹಾರದಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಕಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಪಶು ಅಹಾರದಲ್ಲನ ಜೀರ್ಣಗೊಳ್ಳದ ಕಣಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.
ಹಾಲು ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಬರಡು ದನಗಳಿಗೆ ಸಲಯಾದ ಅಂಕ	ಹಾಲು ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಬರಡು ದನಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ್ಹ ಅಂಕ	ಕಡಸು ದನಗಳು ಮತ್ತು ಬರಡು ದನಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ್ಹ ಅಂಕ	ಪಶು ಅಹಾರದಲ್ಲ ಸಮತೋಲನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.	ಪಶು ಅಹಾರದಲ್ಲ ಸಮತೋಲನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ

ಜಿ. ಮೊಲೆತೊಟ್ಟಿನ ಅಂಕಗಳು

ಅಂಕ- ೧	ಅಂಕ - ೨	ಅಂಕ- ೩	ಅಂಕ- ೪
			
			
ತುಟ ಮೆತ್ತೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಗಡ್ಡೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ನಾಯಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಸ್ವಲ್ಪ ಒರಟಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಜ್ಜಿದ, ವೈತ್ತಾಕಾರದ ಗಡ್ಡೆಗಳು	ಒರಟು ಕೆರಾಟಿನಿಯುಕ್ತ ಗಡ್ಡೆಗಳು	ಕೆರಾಟಿನ್ ಬೆಚವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಜರುಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಒರಟು ಗಡ್ಡೆಗಳು

ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಕಗಳು

ಪಕ್ಕೆಗಳು (ಬಾಲ ನೇಲ)	ಕೆಳ ಹಿಂಗಾಲು	ಕೆಜ್ಜಲು
		
		
		

ಅಂಕ-೧: ಸ್ವಚ್ಛ

ಧೂಳು ಇರಕೂಡದು ಈಗಷ್ಟೇ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಸಿಹದ ನೆಗಣಿಯ ಕಣಗಳು

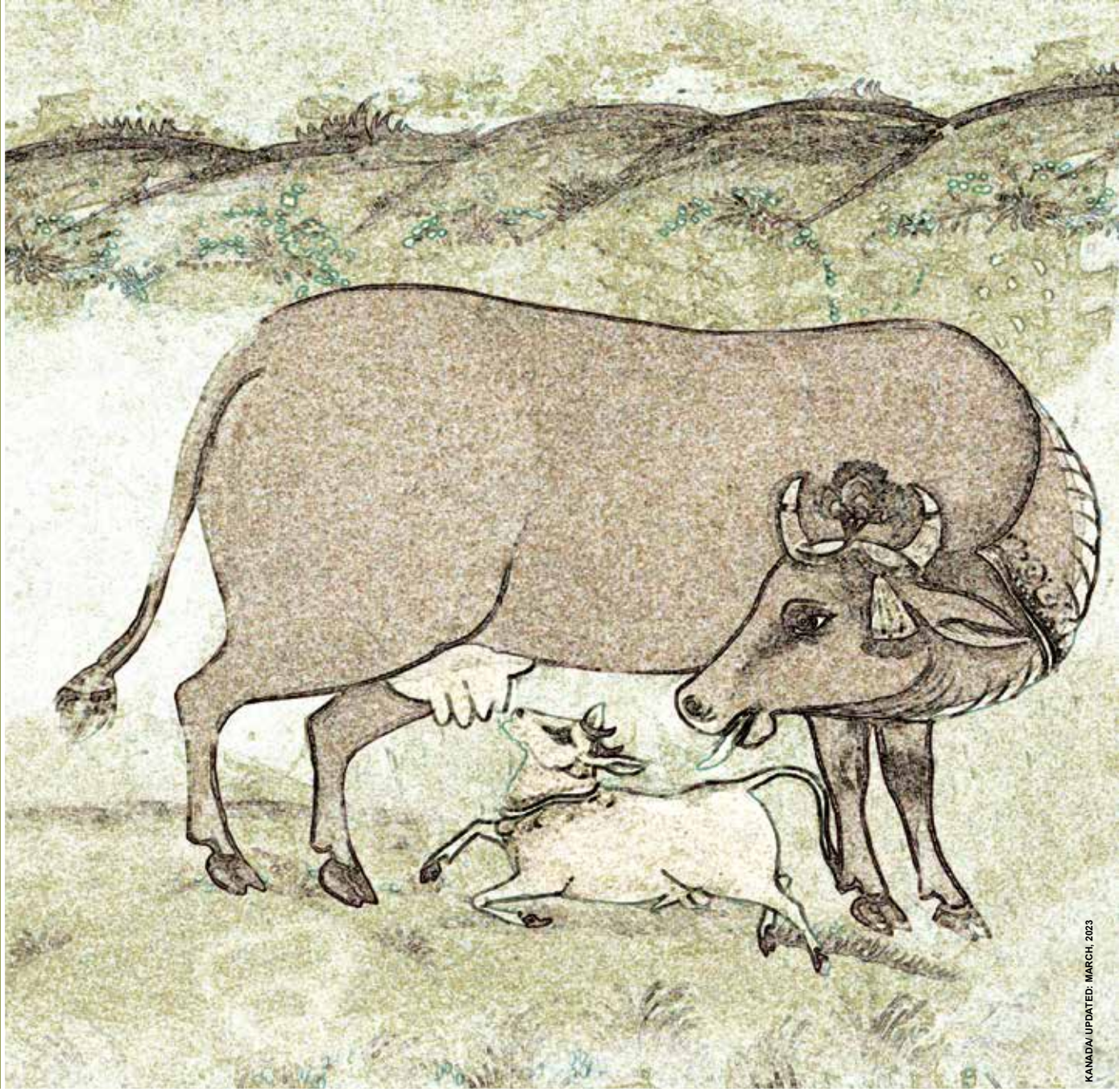
ಅಂಕ-೨:

ಗಲಜು, ಗಲಜು ಇದೆ (ಕನಿಷ್ಠ ಅಂಗೆ ಅಗಲದಷ್ಟು)

ಅಂಕ-೩:

ಅತಿ ಗಲಜು ಕನಿಷ್ಠ ಮೊಟಕೈನಷ್ಟು ಗಲಜು ಇದೆ

KANADIA/UPDATED: MARCH, 2023

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ
ಅಣಂದ್ 388001, ಗುಜರಾತ್

ದೂರವಾಣಿ: 02692-260148, 260149 • ಫ್ಯಾಕ್ಸ್: 02692-260157, ಜಾಲತಾಣ: www.nddb.coop

 facebook.com/NationalDairyDevelopmentBoard

www.dairyknowledge.in